

De plaatsing van een nieuw strandpaviljoen op het Noordzeestrand van Vlieland; een ecologische beoordeling.

P.J.Zumkehr.

ZUMKEHR ECOLOGISCH ADVIESBUREAU
Midland – Terschelling
Januari 2017

Colofon.

Zumkehr, P.J., 2017. De plaatsing van een nieuw strandpaviljoen op het Noordzeestrand van Vlieland; een ecologische beoordeling.

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midslant-Terschelling, Januari 2017.

Opdrachtgever.

Gemeente Vlieland.

Uitvoerder.

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau.

P.J.Zumkehr, Oude Terpweg 3

8891 GE Midslant Terschelling.

tel. 0562-449196

mob. 06.50.816.092

e-mail: admin@pzumkehr.nl

© Zumkehr Ecologisch Adviesbureau

Overname van gegevens uit dit rapport is toegestaan met bronvermelding.

De plaatsing van een nieuw strandpaviljoen op het Noordzeestrand van Vlieland; een ecologische beoordeling.

P.J.Zumkehr.

1. Inleiding.

Op het Noordzeestrand van Vlieland staat alleen ter hoogte van de strandovergang aan het uiteinde van de Vlielandse badweg een strandpaviljoen. De gemeente Vlieland wil meewerken aan de plaatsing van een tweede strandpaviljoen op het strand bij de strandovergang aan het einde van de Fortweg, op het uiterste oosten van het eiland. De locatie op het Noordzeestrand maakt deel uit van Natura2000-gebied *Waddenzee*, de aangrenzende duinen maken deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Zowel de plaatsing van het paviljoen als het gebruik ervan kunnen gevolgen hebben voor de beschermde natuurwaarden in de directe omgeving in het kader van de verschillende natuurbeschermingswetten. Het is verplicht deze gevolgen in kaart te brengen. De gemeente Vlieland heeft aan *Zumkehr Ecologisch Adviesbureau* te Midsland – Terschelling – de opdracht gegeven de effecten van het plan op de natuurwaarden in een rapport aan te geven. Het rapport kan worden beschouwd als een voortoets in het kader van Natura2000. Dit rapport is een update van het rapport dat eerder in 2012 over het project is opgesteld (*Zumkehr*, 2012). Per 1 januari 2017 is de natuurbeschermingswetgeving veranderd, doordat de oude Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet zijn geïntegreerd in de nieuwe Wet natuurbescherming (WNB). In dit rapport wordt het project getoetst aan de nieuwe wetgeving.

2. Het plangebied en het plan.

Het plangebied.

Het plangebied betreft de locatie op het Noordzeestrand nabij de strandovergang bij de Fortweg en de directe omgeving ervan. De locatie ligt op het strand nabij de duinvoet ter oostzijde van de strandovergang. Zie het kaartje in dit rapport.

Het project.

Het project betreft de plaatsing van een strandpaviljoen op de aangegeven locatie. De gemeente Vlieland wil een ondernemer de mogelijkheid geven op de locatie een strandpaviljoen te plaatsen en te exploiteren. Het bestemmingsplan Buitengebied van Vlieland, artikel 23.1., geeft aan: “het strandpaviljoen mag gedurende het zomerseizoen van 15 maart tot en met de herfstvakantie aanwezig zijn”. Er is geen sprake van jaarrond exploitatie, het paviljoen moet in ieder geval elke winterperiode worden afgebroken en verwijderd. De plaatsing van het paviljoen op het strand is gebonden aan door Rijkswaterstaat gestelde regels in verband met kustverdediging. Het eenvoudig plaatsen van een paviljoen op het Noordzeestrand is alleen mogelijk jaarlijks tussen 1 april en 1 oktober. Buiten de periode van 1 april tot 1 oktober moet het paviljoen worden geplaatst op een plateau op poten. Voor de plaatsing van het paviljoen al dan niet op een plateau stelt Rijkswaterstaat tevens eisen aan de afstand van de locatie tot de duinvoet. De gemeente Vlieland heeft voor het nieuwe plan een gewijzigd bestemmingsplan opgesteld. Goedkeuring is echter nodig van de Provincie Fryslân. De ecologische toets is een basisdocument dat bijdraagt aan de beoordelingsmogelijkheden van het project door de Provincie.

3. Informatiebronnen.

Voor het opstellen van dit rapport is gebruik gemaakt van beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde natuurwaarden op Vlieland. Alleen gegevens van na 2000 zijn benut. Oudere gegevens worden als niet relevant beschouwd.

De belangrijkste bron voor het toetsen van de effecten aan de eisen van de natuurbeschermingswetgeving is het beheerplan voor de Natura2000-gebieden van Vlieland dat in 2015 door de Dienst Landelijk Gebied is gepubliceerd (*DLG*, 2015). Voor het in kaart brengen van de habitattypen in de nabijheid van het plangebied is gebruik gemaakt van de habitattypenkaart die deel uitmaakt van het beheerplan.

Wat betreft de vegetatiekundige gegevens is gebruik gemaakt van de vegetatiekartering van Buro Bakker (*Buro Bakker*, 2007) en de kartering van terreinen van Staatsbosbeheer door Altenburg & Wymenga in 2013

(A&W, 2014). Vogelkundige gegevens zijn afkomstig van de in opdracht van Staatsbosbeheer uitgevoerde broedvogelinventarisatie (SOVON, 2005).

4. Wettelijk kader.

4.1. Wet natuurbescherming (Wnb)

Per 1 januari 2017 is het oude wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, zoals voorheen neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet vervangen door één wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb vormt het sluitstuk van de decentralisatie van het natuurbeleid van het Rijk naar de provincies, waarbij de bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het gebied van het natuurbeleid en het landelijk gebied zo veel mogelijk worden overgedragen van het Rijk naar de provincies, overeenkomstig het 'decentraal-tenzij-beginsel'. Dit is in het verlengde van de bestuursafspraken 2011 – 2015 tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen en het daarop gebaseerde onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur van 20 september 2011, gesloten tussen Rijk en provincies. Het is de bedoeling dat de Wnb over een paar jaar op haar beurt zal opgaan in de Omgevingswet.

Op grond van de Wnb worden provinciale staten verplicht voor bepaalde onderwerpen regels op te stellen. Daarnaast hebben provinciale staten de mogelijkheid om op een aantal onderwerpen regels te stellen. Deze regels zijn opgenomen in de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. Naast de bevoegdheden die provinciale staten hebben, hebben gedeputeerde staten van Fryslân ook haar bevoegdheden. Dit zijn onder andere bevoegdheden tot het opstellen van beleidsregels op grond van artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. De beleidsregels in het kader van de Wnb zijn opgenomen in deze beleidsregel: de Beleidsregel Wet natuurbescherming Fryslân 2017. De beleidsregel gaat in op de tegemoetkoming in faunaschade en de toedeling van ontwikkelingsruimte uit segment 2 in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof Fryslân.

4.1.1. Natura2000

De natuurgebieden in Nederland die deel uitmaken van het netwerk van Natura2000 ontleen hun bescherming aan op Europees niveau gemaakte afspraken. De gebiedsbeschermingswetgeving voor de Natura2000-gebieden maakte tot voor kort deel uit van de Natuurbeschermingswet 1998. Per 1 januari 2017 is deze wetgeving onveranderd in de nieuwe Wnb overgenomen. De Natura2000-gebieden gelden als Speciale Beschermingszones (SBZ's), die zijn aangewezen op grond van de Europese Habitatrichtlijn en/of de Vogelrichtlijn. De SBZ's die in het kader van de Habitatrichtlijn zijn vastgesteld worden ook wel Habitatrichtlijn-gebieden genoemd. Ze zijn aangewezen vanwege bijzondere habitats en soorten (de zogenaamde 'kwalificerende waarden'), genoemd in respectievelijk bijlage I en bijlage II van de richtlijn. De SBZ's in het kader van de Vogelrichtlijn staan ook wel bekend als Vogelrichtlijngebieden. Ze zijn aangewezen ter bescherming van het leefgebied van bedreigde vogels en trekvogels. Als projecten en andere handelingen in of nabij een Natura2000 gebied plaatsvinden, moet onderzocht worden of deze significant negatieve effecten op de kwalificerende waarden van het gebied hebben. Als uit deze beoordeling blijkt dat het gebied wordt aangetast, of duidelijke twijfel bestaat over het uitblijven van die aantasting, kan het bevoegd gezag slechts vergunning verlenen voor de gevraagde activiteit als er geen alternatieven zijn, er een dwingende reden van groot openbaar belang met die activiteit is gemoeid en vóór de ingreep compensatie van natuurwaarden is gerealiseerd.

Als gevolg van de decentralisatie van rijkstaken naar de provincies is de provincie in de nieuwe Wnb bevoegd gezag voor vrijwel alle Natura2000-gebieden. Een uitzondering daarop zijn gebieden van grote omvang die deel uitmaken van meerdere provincies en waarvoor een samenhangend beleid is opgesteld. Het gaat dan onder meer om grote open wateren, zoals de Waddenzee en de Noordzee. Het Rijk is voor deze gebieden bevoegd gezag voor zover het de gedeelten betreft die kunnen worden beschouwd als open water. Wat betreft de toekenning van een Omgevingsvergunning voor de uitvoering van projecten die Natura2000-gerelateerd zijn, gelden de gemeenten als loket. De provincie heeft echter een beoordelende taak, en kan voor projecten waarbij significant negatieve effecten met zekerheid zijn uit te sluiten een "verklaring van geen bedenkingen" afgeven. Een dergelijk oordeel is echter pas mogelijk als de effecten van de uitvoering van projecten zijn geanalyseerd in een zogenaamde "voortoets". Indien uit een voortoets blijkt dat significant negatieve effecten niet met zekerheid uitgesloten zijn, dient een vergunning voor de Wnb te worden aangevraagd bij de provincie. Er dient dan een Passende beoordeling voor het project te worden opgesteld, waarin de aard van de significant negatieve effecten verder wordt uitgewerkt en wordt geanalyseerd of deze effecten door middel van mitigerende maatregelen of compensatie kunnen worden voorkomen.

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) maakt deel uit van de Natura2000-regelgeving. De PAS is bedoeld om de negatieve effecten van stikstofdepositie uit de atmosfeer tegen te gaan. Voor projecten die

binnen of in de omgeving van Natura2000-gebieden worden uitgevoerd is het verplicht de uitstoot van stikstof te berekenen die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden of structureel na voltooiing van het project ontstaan. De berekening kan worden gemaakt door middel van het digitaal toegankelijke programma Aerius. Voor de hoeveelheid uitstoot is een benedengrens vastgesteld, de grenswaarde. Indien voor een project een hoeveelheid uitstoot beneden deze grenswaarde, wordt deze beschouwd als niet schadelijk, en is het niet nodig voor de uitvoering of realisatie van het project met de PAS-regeling rekening te houden. In de PAS-regeling is ook een bovengrens aangegeven. Indien meer stikstof wordt geproduceerd dan deze bovengrens geldt dit als schadelijk en geldt voor het project een vergunningplicht. Voor projecten die een hoeveelheid uitstoot veroorzaken tussen beide grenzen in geldt dat de hoeveelheid uitstoot wordt meegenomen in een boekhouding. Er is een maximale hoeveelheid extra stikstofuitstoot mogelijk, waarvan ieder project dat meer stikstofuitstoot oplevert dan de grenswaarde een deel van gebruikt. Als na de uitvoering van een aantal projecten de beschikbare ruimte is opgebruikt, is geen ruimte meer beschikbaar en geldt extra uitstoot van nieuwe projecten als schadelijk en dus vergunningplichtig.

4.1.2. Soortbescherming in de Wnb

De nationale bescherming van soorten werd tot voor kort geregeld door de Flora- en faunawet. Deze is echter per 1 januari 2017 opgegaan in de nieuwe Wnb. Daarmee zijn ook enkele wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijziging betreft de verplaatsing van het bevoegd gezag van het Rijk naar de provincies. Een andere wijziging betreft de lijst van beschermde soorten. In de Flora- en faunawet was sprake van drie verschillende beschermingsregimes. Dit onderscheid is in de Wnb vervallen. Wel maakt de wet onderscheid in soorten die beschermd zijn op basis van internationale afspraken en soorten die alleen op nationaal niveau beschermd zijn (de nationale soorten). De bescherming van soorten van internationale betekenis komt overeen met die van de “strikt beschermde soorten”, als onderdeel van de oude Flora- en faunawet. Wat deze strikt beschermde soorten betreft zijn er in de nieuwe wet geen veranderingen opgetreden.

Het onderscheid tussen “matig beschermde soorten” en “licht beschermde soorten” uit de Flora- en faunawet is in de Wnb komen te vervallen. In de Wnb geldt voor alle in Nederland voorkomende soorten de zorgplicht. Dit betekent dat bij de uitvoering van plannen of projecten verslechtering van de “staat van instandhouding” van de soorten niet is toegestaan. In de oude Flora- en faunawet was een lijst opgenomen van in Nederland algemene soorten met een “algemeen goede staat van instandhouding in Nederland”. Voor dit lijstje gold vrijstelling van de wet als in de algemeen goede staat van instandhouding geen verandering zou optreden. Nu dit onderscheid is opgeheven geldt vanuit de Wnb nu ook voor deze soorten de zorgplicht. Vrijstelling wordt vanuit de Wnb niet meer gegeven. Echter met het verplaatsen van het bevoegd gezag naar de provincies is het verlenen van vrijstelling waar het algemene soorten betreft nu provinciaal beleid geworden. De provincies hebben daarom in aparte beleidsnotities vrijstellingslijsten opgenomen voor soorten waarvoor op provinciaal niveau vrijstelling mogelijk is. Deze vrijstellingslijsten kunnen per provincie verschillen. De lijst van de provincie Fryslân als bijlage 1 in de Beleidsregels Wet Natuurbescherming van de Provincie Fryslân 2017 bevat een aantal algemene soorten zoogdieren en amfibieën waarvoor vrijstelling mogelijk is. Daarnaast is een bijlage 2 opgenomen met enkele soorten waarvoor vrijstelling geldt ingeval van overlast. Ook zijn beleidsregels opgesteld over beheer van ganzenpopulaties en betreffende de steenmarter.

Bijlage 1. Vrijstellingslijst Provincie Fryslân. Beleidsregels Wet Natuurbescherming Fryslân 2017.

Zoogdieren	
Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Bunzing	Mustela putorius
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Egel	Erinaceus europaeus
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus

Veldmuis	Microtus arvalis
Wezel	Mustela nivalis
Woelrat	Arvicola terrestris

Amfibieën	
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda.

Bijlage 2. Vrijstellingslijst Provincie Fryslân. Beleidsregels Wet Natuurbescherming Fryslân 2017.

Roek	Corvus frugilegus ssp frugilegus
Kokmeeuw	Larus ridibundus
Zilvermeeuw	Larus argentatus ssp argentatus
Woelrat	Arvicola terrestris
Aardmuis	Microtus agrestis
Dwergmuis	Micromys minutus
Veldmuis	Microtus arvalis

Voor alle andere soorten geldt in de Wnb een zogenaamde actieve beschermingsplicht gedefinieerd als zorgplicht, waarvoor de “staat van instandhouding” van de populaties centraal staat. Daarnaast geldt voor een aantal in de Wnb apart genoemde soorten een passieve beschermingsplicht. In deze beleidsregel worden de individuen van de opgenomen soorten beschermd tegen schadelijke activiteiten (plukken, het vangen van vlinders etc.). Ten opzichte van de oude Flora- en faunawet zijn veranderingen doorgevoerd, waardoor een groot aantal vaatplanten de beschermde status is kwijtgeraakt. Daarentegen zijn aan de lijst enkele soorten dagvlinders toegevoegd, waaraan voorheen geen beschermde status is toegekend.

4.2. Overige relevante wetgeving.

4.2.1. NNN: Natuur Netwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur).

Het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS) is onderdeel van het rijksbeleid voor een netwerk van natuurgebieden door Nederland. Waar de grenzen nog globaal zijn vastgesteld, moeten onomkeerbare ingrepen voorkomen worden. Na vaststelling van de exacte grenzen zijn ruimtelijke ingrepen binnen de EHS niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van ‘redenen van groot openbaar belang’. In uitzonderingsgevallen kan het Rijk de natuurwaarden en functies van het EHS-gebied laten wijken voor andere functies van groot maatschappelijk belang. De initiatiefnemer dient deze belangen en mogelijke alternatieven uitgebreid te motiveren. Daarnaast dient hij *compenserende* dan wel *mitigerende (verzachtende) maatregelen* te treffen (*Ministerie van LNV 2003*).

In vrijwel geheel Friesland is inmiddels de feitelijke Provinciale Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld (*Streekplan Fryslân 2006*). In het streekplan is verwoord dat een algemene zorgplicht bestaat voor de instandhouding van kwetsbare soorten. Ruimtelijke ingrepen in de EHS zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van ‘redenen van groot openbaar belang’. Voor Vogelrichtlijngebieden of Natuurbeschermingswetgebieden – zoals hier het geval is – gelden aanvullende eisen. In het geval van een ingreep worden alle nodige mitigerende maatregelen getroffen. Bij Habitatrichtlijngebieden met prioritaire soorten en/of habitats, zijn onder ‘dwingende redenen van groot openbaar belang’ niet begrepen ‘redenen van sociale of economische aard’. Bij natuurcompensatie is een uitgangspunt dat geen netto-verlies optreedt aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang van de EHS. Voor de Waddeneilanden geldt dat feitelijk alleen kwalitatieve (geen kwantitatieve compensatie) mogelijk is.

Verordening Romte Fryslân

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân/werkwijze RO 2014 vastgesteld (Provincie Friesland, 2015). De provincie stelt hierin o.a. vast welke gebieden deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en hoe deze beschermd worden. Deze hoofdstructuur is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden. Dit netwerk vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS bestaat uit kerngebieden (grote aaneengesloten natuurgebieden met een hoge kwaliteit) natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. Planologisch heeft de EHS een extra beschermde status. Sinds 2014 wordt de EHS Natuur Netwerk Nederland genoemd (NNN). Deze titel wordt in dit rapport verder gebruikt.

De bescherming van het NNN is vastgelegd in de Verordening Romte Fryslân (31 juli 2014 (Provincie Friesland, 2015)). Hierin is onder meer vastgelegd:

- Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden binnen het NNN dient een passende bestemming te hebben met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.
- Het plan maakt geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden, of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van het NNN.
- Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden nabij het NNN kan nieuwe, niet-agrarische activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken, mits die niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

Hiervan kan worden afgeweken wanneer sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn en schade door mitigerende maatregelen zoveel wordt beperkt als redelijkerwijs mogelijk is. Resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in termen van areaal, kwaliteit en samenhang. Daarnaast kan een ruimtelijk plan onderling samenhangende activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken die mede tot doel hebben de kwaliteit of kwantiteit van het NNN op gebiedsniveau te verbeteren, indien per saldo sprake is van verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied, waarbij de oppervlakte van het NNN gelijk blijft of toeneemt. In de plantoelichting dient daartoe een verantwoording opgenomen te worden over de aard, omvang, locaties en het tijdvak van realisatie van de verbetering van de natuurwaarden. Ook dient de wijze waarop tenuitvoerlegging van de daartoe benodigde maatregelen en ingrepen plaatsvindt feitelijk en planologisch gewaarborgd te worden.

Een ruimtelijk plan dat nieuwe activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maakt nabij het NNN, die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan kan doorgang vinden mits er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn, schade door mitigerende maatregelen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is wordt beperkt en resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

4.2.2. Planologische Kernbeslissing Waddenzee II en III

De planologische kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee (VROM 2001) bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de Waddenzee (VROM 2001). De PKB is gebiedsgericht van karakter en integreert het ruimtelijk en ruimtelijk relevante rijksbeleid voor de Waddenzee. De grens van het PKB-gebied kan worden omschreven als het zeegebied van Den Helder tot de rijksgrens met Duitsland. Het PKB-gebied wordt aan de noordkant begrensd door onder meer de kwelders en platen van de Waddenzee kust van de eilanden.

De hoofddoelstelling voor de Waddenzee is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. Om dit te bereiken is het beleid onder meer gericht op de duurzame bescherming en/of een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de flora en de fauna en tevens op behoud van de landschappelijke kwaliteiten, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid. Nieuwe activiteiten dan wel uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten met een economische en/of recreatieve betekenis zijn mogelijk, mits zij passen binnen de hoofddoelstelling voor de Waddenzee.

Met betrekking tot het ontwikkelingsperspectief stelt de PKB onder meer:
De Waddenzee is primair een natuurgebied en een uniek open landschap. De natuurlijke dynamiek van de fysische processen in de Waddenzee, op de Waddeneilanden en in de Noordzeekustzone wordt zo min mogelijk beperkt, zodat zich nieuwe platen, geulen en jonge duin- en kustgebieden kunnen ontwikkelen. De rust, weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd. Zeezoogdieren, vissen en (trek)vogels zijn duurzaam verzekerd van voldoende voedsel en rust- en voortplantingsgebieden.

Het rijksbeleid ten aanzien van de recreatie op de Waddenzee is gericht op het beheersbaar maken en houden van het recreatief medegebruik en het ontwikkelen van duurzame vormen van recreatie, waarbij de natuurlijke draagkracht van het gebied uitgangspunt is. Voor het recreatief medegebruik geldt een zonering waarbij de voor verstoring gevoelige gebieden worden ontzien. Voorts wordt gesteld dat de flora en fauna van de Waddenzee zich meer ongestoord dienen te kunnen ontwikkelen. Zeehonden behoeven voldoende voedsel en rustplaatsen. Hetzelfde geldt voor de vogels die voldoende ongestoorde hoogwatervluchtplaatsen moeten kunnen vinden en op acceptabele vluchtafstand over voldoende voedsel moeten beschikken, wat zij aldaar ongestoord tot zich moeten kunnen nemen. Een meer ongestoorde ontwikkeling van de Waddenzee is alleen mogelijk wanneer het menselijk gebruik van het gebied hierop (meer) wordt afgestemd (bijvoorbeeld via zonering) of indien bepaald gebruik - op termijn – wordt afgebouwd. Richting het jaar 2030 zet het kabinet hierop in.

Nieuwe activiteiten en uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten in de Waddenzee dienen daarom aan de hoofddoelstelling te worden getoetst. Het afwegingskader dient ook te worden toegepast voor activiteiten buiten het PKB-gebied die de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee kunnen aantasten (externe werking). Het afwegingskader komt sterk overeen met dat van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Elementen hieruit zijn:

Nagegaan dient te worden of er sprake is van aantasting van *wezenlijke kenmerken* of waarden van de Waddenzee.

Er dient rekening te worden gehouden met eventuele *cumulatieve effecten* van verschillende activiteiten op de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee.

Toestemming voor een activiteit kan slechts worden gegeven nadat zekerheid is verkregen dat de activiteit de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee niet zal aantasten. Het *voorzorgbeginsel* brengt met zich mee dat er bij twijfel wordt uitgegaan van aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden en van de meest verstrekkende effecten voor de Waddenzee (*worst-case scenario*).

Voor een activiteit die leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden en waarvoor geen reële alternatieven aanwezig zijn dient te worden nagegaan of er sprake is van *dwingende redenen van groot openbaar belang*.

Bij een activiteit die leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden dienen *mitigerende en compenserende maatregelen* getroffen te worden. Deze maatregelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien waarbij de eis geldt dat geen netto verlies aan wezenlijke kenmerken of waarden optreedt.

4.2.3. Verdere gebiedsbescherming

De verdere bescherming van natuurgebieden is in beginsel geregeld in bestemmingsplannen die voor alle gronden in Nederland zijn opgesteld wegens de WABO.

4.2. Welke natuurbeschermingswetgeving is van toepassing op het plangebied?

4.2.1. Natuurbeschermingswet 1998 en Natura2000 gebieden.

Op Vlieland is sprake van drie Natura2000-gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998, namelijk:

- *Duinen Vlieland*
- *Noordzeekustzone*
- *Waddenzee*.

Het plangebied zelf is gelegen binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee*, en grenst aan Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Het duingebied, dat op enkele tientallen meters ten zuiden van de locatie

ligt, maakt deel uit van dit Natura2000-gebied. Zie verder het kaartje in dit rapport. Het Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* valt volledig buiten het plangebied. De afstand van het plangebied tot dit Natura2000-gebied is dermate groot, dat geen effecten van de plaatsing en het gebruik van het paviljoen op de beschermde natuurwaarden ervan zullen optreden. Een toetsing met betrekking tot de instandhoudingsdoelen Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* is niet nodig.

4.2.2. *Natuur Netwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS).*

Het plangebied ligt binnen de grenzen die door de Provincie Fryslân voor de Ecologische Hoofdstructuur zijn vastgelegd. De regelgeving van de EHS is derhalve van toepassing.

4.2.3. *PKB-Waddenzee III.*

De PKB-Waddenzee beschermt het Nederlandse waddengebied. Het plangebied ligt niet binnen de grenzen van het PKB-gebied en ook niet langs de rand ervan. De PKB-Waddenzee is dan ook niet van toepassing.

4.2.4. *Soortbescherming in de Wet natuurbescherming*

De soortbescherming werd tot voor kort geregeld in de Flora- en faunawet. Deze is echter per 1 januari 2017 opgegaan in de Wet natuurbescherming. Ten opzichte van de oude wet zijn wijzigingen doorgevoerd. Voor alle binnen of in de omgeving van het plangebied voorkomende soorten geldt de zorgplicht. Dit betekent dat de uitvoering van het plan niet tot verslechtering mag leiden van de “staat van instandhouding van de soort”. Voor soorten die beschermd zijn op basis van internationale verdragen geldt binnen het plangebied een strikte bescherming. De soortenlijst komt overeen met die van de “strikt beschermde soorten” van de oude Flora- en faunawet. De zorgplicht geldt echter tevens voor de andere voorkomende, nationaal beschermde soorten. Voor algemene soorten is vrijstelling mogelijk. Het gaat dan om soorten met een “algemeen gunstige staat van instandhouding in Nederland”. Vrijstelling geldt als de uitvoering van het plan geen hierin geen verandering teweeg brengt. De vrijstellingslijst is in december 2016 door de provincie Fryslân vastgesteld (*Provincie Fryslân, 2016a en 2016b*). Het soortbeschermingsaspect in de Wet natuurbescherming is niet gekoppeld aan Natura2000 en is derhalve ook buiten Natura2000-gebieden van toepassing.

4.3. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

De volgende instandhoudingsdoelen zijn voor Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* geformuleerd (prioritaire typen en soorten zijn aangeduid met een *):

Habitattypen.

- H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia ssp.* en andere zoutminnende soorten.
- H1330. Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritima*).
- H2120. Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* (“witte duinen”).
- H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (“grijze duinen”).
- H2140. * Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum*.
- H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno – Ulicetea*).
- H2160. Duinen met *Hippophae rhamnoides*.
- H2170. Duinen met *Salix repens ssp argentea* (*Salicion arenariae*).
- H2180. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied.
- H2190. Vochtige duinvalleien

Soorten.

- H 1930. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*).

Broedvogels:

- Lepelaar
- Bruine kiekendief
- Blauwe kiekendief
- Porseleinhoen

- Kluit

Trekvogels en overwinteraars.

- Aalscholver
- Pijlstaart
- Slobeend
- Eider
- Tureluur
- Kleine mantelmeeuw
- Tapuit.

De instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd in het definitieve aanwijzingsbesluit voor het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, maar zijn enigszins gewijzigd ten opzichte van het concept aanwijzingsbesluit. Onder meer is de Velduil uit de lijst van broedvogels geschrapt.

De kernopgaven voor Natura2000- gebied *Duinen Vlieland* luiden als volgt:

- Ruimte voor natuurlijke verstuing in de witte en embryonale duinen, onder meer van belang als habitat van de Kleine mantelmeeuw en de Strandplevier.
- Uitbreiding en herstel van de kwaliteit van de grijze duinen als habitat van Tapuit en Blauwe kiekendief door het tegengaan van vergrassing en verstruweling.
- Behoud oppervlakte en kwaliteit duinen met Kraaiheide
- Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien (kalkrijk).

4.3. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Waddenzee*.

Natura2000-gebied Waddenzee is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):

H1110A Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied).

H1140A Slik- en zandplaten (getijdengebied)

H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)

H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)

H1320 Slijkgrasvelden

H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)

H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijks)

H2110 Embryonale duinen

H2120 Witte duinen

H2130B * Grijze duinen (kalkarm)

H2160 Duindoornstruwelen

H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

Het Natura2000-gebied is aangewezen voor de volgende habitatsorten:

H1095 Zeeprik

H1099 Rivierprik

H1103 Fint

H1364 Grijze zeehond

H1365 Gewone zeehond

Broedvogelsoorten:

A034 Lepelaar

A063 Eider

A081 Bruine kiekendief

A082 Blauwe kiekendief

A132 Kluit

A137 Bontbekplevier

A138 Strandplevier

A183 Kleine mantelmeeuw

A191	Grote stern
A193	Visdief
A194	Noordse stern
A195	Dwergstern
A222	Velduil

Niet broedvogelsoorten:

A005	Fuut
A017	Aalscholver
A034	Lepelaar
A037	Kleine zwaan
A039	Toendrarietgans
A043	Grauwe gans
A045	Brandgans
A046	Rotgans
A048	Bergeend
A050	Smient
A051	Krakeend
A052	Wintertaling
A053	Wilde eend
A054	Pijlstaart
A056	Slobeend
A062	Toppereend
A063	Eider
A067	Brilduiker
A069	Middelste zaagbek
A070	Grote zaagbek
A103	Slechtvalk
A130	Scholekster
A132	Kluut
A137	Bontbekplevier
A140	Goudplevier
A141	Zilverplevier
A142	Kievit
A143	Kanoet
A144	Drieteenstrandloper
A147	Krombekstrandloper
A149	Bonte strandloper
A156	Grutto
A157	Rosse grutto
A160	Wulp
A161	Zwarte ruiter
A162	Tureluur
A164	Groenpootruiter
A169	Steenloper
A197	Zwarte stern

5. De natuurwaarden van het plangebied en de directe omgeving.

5.1. Het Noordzeestrand.

Het Noordzeestrand is ter hoogte van de strandovergang bij de Fortweg smal; de breedte is maximaal 100 meter. Het strand is verstevigd door strekdammen. Direct ten oosten van de locatie buigt het strand af in zuidelijke richting en vormt zo de oostelijke kop van Vlieland.

Het strand heeft een min of meer natuurlijke opbouw van de vloedlijn tot aan de duinen van de zeereep. Het strandgedeelte nabij de zeereep op de locatie voor het strandpaviljoen ligt enkele meters hoger dan het strandgedeelte nabij de vloedlijn. Er komt op dit deel van het Noordzeestrand geen vegetatie voor. Er zijn geen embryonale duinen aanwezig. Het strand is op en in de omgeving van de locatie te smal om geschikt te zijn als broedlocatie voor vogels. Er komen dan ook geen broedvogels voor. Het strand nabij de vloedlijn en de strekdammen worden gebruikt als foerageergebied voor een aantal vogelsoorten, waaronder drieteenstrandloper, steenloper, diverse soorten meeuwen en incidenteel de paarse strandloper. Het strand is niet geschikt als rustplaats voor zeehonden.

5.2. Het duingebied ten zuiden van de locatie.

5.2.1. Vegetatie.

Zeereep.

De duinen op enkele tientallen meters ten zuiden van de locatie behoren tot de zeereep van Vlieland. Het betreft hoge duinen met een hoge mate van dynamiek. De kustlijn van dit deel van Vlieland is betrekkelijk stabiel of iets terugwijkend, maar is zeker geen aangroeiende kustlijn. De zeereep heeft dan ook aan de zeezijde het karakter van een afslagduin, met een naar het strand toe steile helling. De duinvoet aan de strandzijde is begroeid met helm (*Ammophila arenaria*) en een smalle zone van biestarwegras (*Elytrigia juncea boreoatlantica*). De vegetatie aan de landzijde van de zeereep wordt eveneens gedomineerd door helm. Hier is sprake van een hogere biodiversiteit, dankzij de aanwezigheid van een aantal duineigen plantensoorten, zoals zeemelkdistel (*Sonchus arvensis maritimus*), roodzwenkgras (*Festuca rubra*), duinzwenkgras (*Festuca arenaria*), heksenmelk (*Euphorbia esula*), kruipend stalkruid (*Ononis repens repens*), zanddoddegras (*Phleum arenarium*), zandhoornbloem (*Cerastium semidecandrum*), scheve hoornbloem (*Cerastium diffusum*) en groot duinsterretje (*Syntrichia ruralis ruraliformis*). In plantensociologisch opzicht wordt de zeereep gerekend tot het *Ammophilion*, de zogenaamde Witte duinen. Plaatselijk komen struwelen voor van duindoorn (*Hippophae rhamnoides*) en van de exoot rimpelroos (*Rosa rugosa*)

Grijze duinen.

De vegetatie aan de binnenzijde van de zeereep wordt in het algemeen gerekend tot de associatie van buntgras en duinviooltje (*Violo-Corynephorum*). Op de overgang naar de zeereep komt de associatie van groot duinsterretje en zanddoddegras (*Tortula-phleum*) voor. Elders komen vegetaties voor van de associatie van fijn schapengras en geel walstro (*Festuca Galietum*). Deze vegetaties worden allen gerekend tot de zogenaamde Grijze duinen. In het algemeen zijn de vegetaties in het duingebied vergrast en is sprake van een dominantie van helm, duinriet (*Calamagrostis epigejos*) of gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*). Verjonging van de vegetatie ontstaat door het instuiven van geringe hoeveelheden zand uit de zeereep en door de begrazing van de vegetatie door konijnen. Binnen de grijze duinen komen een aantal waardevolle plantensoorten voor, zoals duinviooltje (*Viola curtisii*), hondsviooltje (*Viola canina*), gewone vleugeltjesbloem (*Polygala vulgaris*), kruipend stalkruid (*Ononis repens repens*), geel walstro (*Galium verum*), glad walstro (*Galium mollugo*), duinkruiskruid (*Jacobaea vulgaris dunense*), egelantier (*Rosa rubiginosa*), gewone ossentong (*Anchus officinalis*), ruw vergeetmijnietje (*Myosotis ramosissima*), zandhoornbloem (*Cerastium semidecandrum*), wondklaver (*Anthyllis vulneraria*), duinlangbaardgras (*Vulpia ciliata*) en eikvaren (*Polypodium vulgare*). Plaatselijk komen struwelen voor van duindoorn, kruipwilg (*Salix repens*), zachte berk (*Betula pubescens*) en rimpelroos (*Rosa rugosa*). Op een afstand van meer dan 100 meter van de locatie gaat de vegetatie in de binnenduinen geleidelijk over in grijze duinen van een kalkarmer type, waarin ook struikhei (*Calluna vulgaris*) en kraaihei (*Empetrum nigrum*) voorkomt.

Vochtige duinvallei.

Aan de binnenzijde van de zeereep tussen de locatie en camping Stortemelk ligt de Oosterse Vallei, een vochtige duinvallei met een soortenrijke hooilandvegetatie, waarin onder meer voorkomen rietorchis

(*Dactylorhiza majalis praetermissa*), harlekijn (*Orchis morio*), welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*), moeraswespenorchis (*Epipactis palustris*), vleeskleurige orchis (*Dactylorhiza incatnata*), addertong (*Ophioglossum vulgatum*), kleine ratelaar (*Rhinanthus minor*), echte koekoeksbloem (*Silene flos-cuculi*), egelboterbloem (*Ranunculus flammula*), sierlijk vetmuur (*Sagina nodosa*), gewone ogentroost (*Euphrasia stricta*), geelhartje (*Linum catharticum*), dwergzegge (*Carex viridula*), zeegroene zegge (*Carex flacca*) en drienerfegge (*Carex trinervis*). De afstand van de locatie voor het strandpaviljoen tot de vallei bedraagt meer dan 300 meter.

5.2.2. Vogels

Het duingebied nabij de locatie van het strandpaviljoen aan weerszijde van de Fortweg is in mei 2012 geïnventariseerd op het voorkomen van broedvogels. Aangetroffen soorten zijn:

Bergeend (1 paar)
Fazant (1 paar)
Wulp (1 paar)
Holenduif (1 – 2 paar)
Houtduif (1 paar)
Koekoek (1 paar)
Graspieper (min. 5 paar)
Witte kwikstaart (1 paar)
Heggenmus (1 paar)
Grasmus (min. 3 paar)
Fitis (min. 3 paar)
Roodborsttapuit (1 paar)
Nachttegaal (1 paar)
Kneu (min. 1 paar)
Ekster (1 paar)

Er zijn recent (na 2000) geen broedgevallen van de Tapuit vastgesteld.

Broedgevallen van Blauwe kiekendief, Bruine kiekendief, Velduil, Lepelaar, Porseleinhoen, Eider, Kluit, Dwergstern, Strandplevier, Bontbekplevier en Kleine mantelmeeuw komen in de directe en ruime omgeving van het plangebied niet voor. Ze zijn binnen afstand van twee kilometer van het plangebied niet vastgesteld.

5.2.3. Reptielen en Amfibieën.

In het duingebied ten zuiden van het plangebied komt een populatie voor van de zandhagedis (*Lacerta agilis*). Het betreft hier een Habitatrichtlijn 4 soort die echter geen deel uitmaakt van de instandhoudingsdoelen van Natura2000- gebied *Duinen Vlieland*. De soort maakt deel uit van de soorten die beschermd zijn door middel van internationale regelgeving en afspraken, en geldt in de WNb als strikt beschermd.

Het duingebied betreft een open, droog gebied, waarbinnen geen geschikt leefgebied voorkomt voor amfibieën. De Oosterse vallei is in beperkte mate geschikt als leefgebied van de rugstreeppad (*Bufo calamita*), eveneens een soort van Habitatrichtlijn 4 die niet tot de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied behoort, maar wel strikt beschermd is in de WNb. Alleen in vochtige jaren waarin het grondwater in het voorjaar langdurig boven het maaiveld staat kan de vallei als leefgebied door de rugstreeppad worden benut.

Overige soorten reptielen en amfibieën komen in en in de omgeving van het plangebied niet voor.

5.2.4. Ongewervelden

Er zijn geen populaties vastgesteld van soorten ongewervelden van de Habitatrichtlijn. Er zijn geen kolonies van de kale of behaarde rode bosmier (*Formica*) aangetroffen. Wel komen populaties voor van duinparelmoervlinder (*Argynnis niobe*) en grote parelmoervlinder (*Argynnis aglaja*). Deze soorten genieten in de WNb sinds 1 januari 2017 bescherming. Ze komen voor in droge duinen aan de binnenzijde van de zeereep bij de groeiplaatsen van de waardplanten duinviooltje (*Viola curtisii*) en hondsviooltje (*Viola canina*).

5.2.5. Zoogdieren.

Voorkomende soorten zoogdieren in en in de omgeving van het plangebied zijn konijn, egel, bosmuis, huismuis, bosspitsmuis en bruine rat. Het betreft soorten van de provinciale vrijstellingslijst. Voor deze soorten geldt vrijstelling als de uitvoering van het plan geen verandering teweegbrengt is de “algeheel goede staat van instandhouding” van de soorten in Nederland. Er komen geen populaties voor van soorten vleermuizen.

6. De effecten van de uitvoering van het plan op de beschermde natuurwaarden

6.1. Natura2000

6.1.1. Natura2000-gebied *Waddenzee*

De locatie waar het demontabele paviljoen geplaatst wordt ligt op het Noordzeestrand op enkele tientallen meters van de duinvoet aan de oostzijde van de strandovergang van de Fortweg. De locatie valt volledig binnen Natura2000-gebied *Waddenzee*. De effecten van de plaatsing van het paviljoen en het gebruik ervan op de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied worden hier in kaart gebracht.

Habitatrichtlijn typen

De habitattypen die tot de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied behoren, zijn hieronder nogmaals genoemd. Per habitattype wordt aangegeven op welke afstand van het plangebied de habitattypen voorkomen

H1110A Permanent met zeewater van geringe diepte overstroemde zandbanken.

Het betreft hier een habitattype dat voornamelijk voorkomt in de zeegaten tussen de verschillende Waddeneilanden. Ook in het zeegat tussen Vlieland en Terschelling is het habitattype toegewezen. Nabij de locatie voor het paviljoen op het Noordzeestrand komt het habitattype niet voor. De afstand tot de betreffende zandbanken in het zeegat tussen Vlieland en Terschelling bedraagt minimaal 1500 meter

H1140A Slik- en zandplaten

Op het Noordzeestrand wordt de zone die dagelijks tijdens hoog water overstromt, maar bij laag water droog valt tot dit habitattype gerekend. De zone strekt zich uit langs de zeezijde van het hele Noordzeestrand tussen de strekdammen, en ligt derhalve ook op het strand nabij de locatie van het paviljoen. De Habitattypenkaart (DLG, 2015) geeft aan dat het strandgedeelte waarop het paviljoen geplaatst kan worden geheel tot het habitattype wordt gerekend. Dit betekent dat de locatie waar het paviljoen gepland is zelf tot het habitattype behoort. Desondanks wordt benadrukt dat de locatie in ecologische zin niet overeenstemt met hetgeen onder het habitattype verstaan wordt. Feitelijk betreft het hier droog strand en geen getijdengebied, dat dagelijks wordt overstromd.

H1310A en B Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia* spp. en andere zoutminnende soorten

Het betreft hier een habitattype met pioniervegetaties van zeekraal die binnen het Natura2000-gebied alleen voorkomt op plekken met brede stranden en een aangroeiende kustlijn. Op het Noordzeestrand van het oostelijke deel van Vlieland komt het habitattype niet voor. De afstand van de locatie tot de meest dichtbij zijnde gebied waar het habitattype voorkomt bedraagt meer dan 10 kilometer.

H1320 Slijkgrasvelden

Locaties met habitattype H1320 worden gedomineerd door Engels slijkgras. Ze komen lokaal voor in het Waddengebied op plaatsen met een aanzienlijke aanslibbing. Op Vlieland is het type zeldzaam in de kweldervegetaties in de Waddenzee ten zuiden van het eiland. Binnen 10 kilometer van het plangebied komt het habitattype niet voor.

H1330A en B Atlantische schorren (*Glauco Puccinellietalia maritimae*)

Het betreft hier een kweldervegetatie die binnen Natura2000-gebied Noordzeekustzone uitsluitend voorkomt in gebieden met brede stranden en een aangroeiende kust. Op het Noordzeestrand van het oostelijke deel van Vlieland komt het habitattype niet voor. De afstand van de locatie tot de meest dichtbij zijnde gebied waar het habitattype voorkomt bedraagt meer dan 10 kilometer.

H2110 Embryonale wandelende duinen

Embryonale duinen komen op het Noordzeestrand uitsluitend voor op stranden met een breedte van meer dan 500 meter. Het gaat dan om een zone aan de duinvoet waar zandophoping plaats vindt en waar pioniervegetaties van biestarwegras aanwezig zijn. Het strand rondom de locatie van het paviljoen is smal, en een zone met embryonale duinen ontbreekt er. Feitelijk geldt dit voor het hele Noordzeestrand van oostelijk

Vlieland. Embryonale duinen komen niet voor binnen een afstand van 10 kilometer van de locatie voor het paviljoen.

H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")

Het betreft hier hoog opgestoven duinen met een dominante begroeiing van helm. De direct ten zuiden van de locatie liggende duinen behoren tot het habitatype, maar liggen binnen Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* (zie hierna). Binnen Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* komt het habitatype niet voor binnen een afstand van 10 kilometer van de locatie.

H2130B * Grijze duinen (kalkarm)

H2160 Duindoornstruwelen

Habitatype H2130B komt veelvuldig voor in de duinen ten zuiden van het plangebied. Deze gebieden worden echter gerekend tot Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* ontbreekt het habitatype H2130 binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied. Hetzelfde geldt voor habitatype H2160 Duindoornstruwelen.

H2190B Vochtige duinvalleien

Vochtige duinvalleien in de nabijheid van de locatie liggen binnen Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* (zie hierna). Binnen Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* komt het habitatype niet voor binnen een afstand van 10 kilometer van de locatie.

Effectanalyse

Het enige habitatype dat voorkomt op en in de omgeving van de locatie is habitatype H1140A – Slik en zandplaten (Waddenzee). Alle andere habitatypen komen voor op een dermate grote afstand van het plangebied dat enig effect van de plaatsing van het paviljoen en het gebruik ervan op de habitatypen is uitgesloten.

Met betrekking tot habitatype H1140A kan het volgende worden opgemerkt.

- De locatie van het paviljoen ligt binnen het deel van het strand dat tot het habitatype gerekend wordt. Op de Habitattypenkaart (DLG, 2015) wordt het gehele strand aan weerszijde van de overgang van de Fortweg tot aan de duinvoet tot het habitatype gerekend.
- De locatie echter voldoet in ecologische zin niet aan de eigenschappen van het habitatype. Het betreft ter plaatse droog strand aan de duinvoet dat niet dagelijks wordt overstroomd, en niet ligt binnen het gebied van dagelijkse getijdenwisseling.
- Op de Habitattypenkaarten van de verschillende Waddeneilanden wordt het reguliere strand nooit tot een habitatype gerekend en ligt tussen habitatype H1140A en de duinvoet steeds een brede strandzone welke geen habitatype is. Op deze locatie is op de Habitattypenkaart van het elders gebruikelijke patroon afgeweken, mogelijk omdat het strand er vrij smal is. Desondanks is er sprake van een "aberratie".
- De plaatsing van het paviljoen op de locatie zal tot gevolg hebben dat een gering oppervlak van hooguit 1000 m² van het habitatype in strikte zin verloren gaat.
- Dit oppervlak is ten opzichte van het grote oppervlak van het type dat in Natura2000-gebied Waddenzee voorkomt dermate klein dat geen sprake is van een significant negatief effect.
- Er is evenmin sprake van een significant negatief effect op de kwaliteit van het habitatype, daar de kenmerken van het type ter plaatse niet voorkomen.
- Voor de bouw van het paviljoen, en eventueel de opbouw en verwijdering van het paviljoen in april en oktober voor een demontabel paviljoen, kan gebruik worden gemaakt van de strandovergang bij de Fortweg, zodat habitatype H1140B buiten de bouwlocatie zelf niet wordt bereden. Er wordt geen schade aan het habitatype aangebracht buiten de locatie van het nieuwe paviljoen.
- Indien er voor wordt gekozen voor de plaatsing van het paviljoen en de verwijdering een aanvoerrote te volgen via Noordzeestrand vanaf de Vlielandse badweg, dan zal gebruik worden gemaakt van een route over het harde strand ten zuiden van de strekdammen. Deze route loopt deels door het Habitatype. Het transport is echter incidenteel en tijdelijk. Het Habitatype verliest niet aan kwaliteit indien het zo nu en dan wordt bereden, daar de dagelijkse invloed van het getij de effecten steeds teniet doet. Het gebruik van een route naar het paviljoen over het Noordzeestrand heeft derhalve geen negatief effect op habitatype H1140B.

- Het gebruik van het paviljoen kan er toe leiden dat het Noordzeestrand ter plaatse door recreanten iets drukker gebruikt gaat worden dan tot nu toe het geval is. Habitatype H1140B wordt extensief betreden door recreanten bij laag water zonder enige negatieve gevolgen voor de omvang en kwaliteit van het habitatype. Een geringe toename van de betredingsdruk heeft geen negatieve effecten op de omvang en de kwaliteit van het habitatype ter plaatse.
- Samengevat heeft de plaatsing van het paviljoen op de aangegeven locatie en het gebruik ervan geen significant negatieve effecten op habitatype H1140B. Daar alle andere habitatypen in de nabijheid van de locatie ontbreken, wordt geconcludeerd dat de uitvoering van het plan **geen** negatieve effecten heeft op de habitatypen van Natura2000-gebied *Waddenzee*.

Habitatrictlijn soorten

Hieronder wordt het voorkomen van de soorten in de omgeving van het plangebied aangegeven.

H1095 Zeeprk
H1099 Rivierprk
H1103 Fint

Het betreft hier drie vissoorten die incidenteel worden aangetroffen in de zeegaten tussen de Waddeneilanden. Het is waarschijnlijk dat de soorten incidenteel ook voorkomen in de zee nabij het paviljoen.

H1364 Grijs zeehond
H1365 Gewone zeehond

Beide soorten zeehonden komen veelvuldig voor in het zeegat tussen Vlieland en Terschelling, en gebruiken droogvallende zandbanken als rustplaats. Het Noordzeestrand van het oostelijk deel van Vlieland, waaronder het strand bij de locatie voor het paviljoen, is smal en wordt vrijwel nooit als rustgebied door zeehonden gebruikt.

Effectanalyse

De locatie waar het paviljoen wordt geplaatst maakt deel uit van het hogere strand, waar geen van de genoemde soorten voorkomt. Het voorkomen van de genoemde soorten beperkt zich tot de Waddenzee zelf. Geen van de soorten maakt gebruik van het strand. De plaatsing van het paviljoen heeft **geen** negatief effect op de soorten evenmin als het gebruik van het paviljoen.

Vogelrichtlijn soorten

Het gebied is aangewezen op basis van de volgende soorten broedvogels:

A034	Lepelaar
A063	Eider
A081	Bruine kiekendief
A082	Blauwe kiekendief
A132	Kluut
A137	Bontbekplevier
A138	Strandplevier
A183	Kleine mantelmeeuw
A191	Grote stern
A193	Visdief
A194	Noordse stern
A195	Dwergstern
A222	Velduil

Dwergstern, Visdief, Noordse stern, Grote stern.

Bontbekplevier

Strandplevier

Van deze soorten kunnen broedgevallen worden aangetroffen op brede stranden van meer dan 500 meter breed. Het Noordzeestrand van oostelijk Vlieland is dermate smal dat het ongeschikt is als broedgebied voor deze soorten. Broedgevallen zijn recent slechts aangetroffen op de Vliehors op meer dan tien kilometer van het plangebied.

Overige broedvogelsoorten

Een aantal van de broedvogelsoorten broedt in de duinen van Vlieland, echter op grote afstand van de locatie. Deze broedlocaties worden gerekend tot Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* (zie hierna). Binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* komen geen broedlocaties voor van deze soorten binnen een afstand van 10 kilometer van de locatie.

Trekvogels en overwinteraars

Het gebied is aangewezen op basis van de volgende soorten trekvogels en overwinteraars:

A005	Fuut
A017	Aalscholver
A034	Lepelaar
A037	Kleine zwaan
A039	Toendrarietgans
A043	Grauwe gans
A045	Brandgans
A046	Rotgans
A048	Bergeend
A050	Smient
A051	Krakeend
A052	Wintertaling
A053	Wilde eend
A054	Pijlstaart
A056	Slobeend
A062	Toppereend
A063	Eider
A067	Brilduiker
A069	Middelste zaagbek
A070	Grote zaagbek
A103	Slechtvalk
A130	Scholekster
A132	Kluut
A137	Bontbekplevier
A140	Goudplevier
A141	Zilverplevier
A142	Kievit
A143	Kanoet
A144	Drieteenstrandloper
A147	Krombekstrandloper
A149	Bonte strandloper
A156	Grutto
A157	Rosse grutto
A160	Wulp
A161	Zwarte ruiter
A162	Tureluur
A164	Groenpootruiter
A169	Steenloper
A197	Zwarte stern

Voor drieteenstrandloper, scholekster en steenloper is het Noordzeestrand een foerageergebied. De overige soorten zijn alleen aangemeld als instandhoudingsdoel als zij in grotere aantallen voorkomen binnen hoogwatervluchtplaatsen of in belangrijke foerageergebieden die liggen op de wadplaten van de Waddenzee of in kweldervegetaties langs de zuidzijde van Vlieland. Voor een aantal soorten heeft Vlieland in zijn geheel geen betekenis als doortrek- of overwinteringsgebied; ze worden zelden op het eiland waargenomen (kleine zwaan, toendrarietgans, toppereend, brilduiker, grote zaagbek, zwarte stern).

Drieteenstrandloper, scholekster, steenloper

De soorten foerageren jaarlijks in een wisselend aantal op het hele Noordzeestrand van Vlieland. Daarbij wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de zone tussen de hoogwater- en de laagwaterlijn. Voor de steenloper en de scholekster zijn daarbij de strekdammen van bijzondere betekenis. Ook deze zone nabij de locatie wordt regelmatig door kleine aantallen vogels als zodanig benut. Dit deel van het strand is echter niet van bijzondere betekenis. Er komen geen grote concentraties van de soorten voor. Het strandgedeelte nabij de locatie heeft geen specifieke functie als rustgebied voor de soorten. De drieteenstrandloper en de steenloper maken voornamelijk in de winterperiode gebruik van het Noordzeestrand als foerageergebied, de periode derhalve met een geringe recreatieve druk. Er is echter wel enige sprake van overlap, daar de drieteenstrandloper ook in april, mei en september in het gebied aanwezig is. De scholekster is jaarrond aanwezig.

Hoogwatervluchtplaatsen

Een aantal soorten maakt bij hoog tij gebruik van hoogwatervluchtplaatsen (scholekster, kluut, bontbekplevier, zilverplevier, kanoet, krombekstrandloper, bonte strandloper, rosse grutto, wulp, zwarte ruiter, tureluur, groenpootruiter, steenloper). De genoemde soorten genieten bescherming op de hoogwatervluchtplaatsen. Binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* komen dergelijke hoogwatervluchtplaatsen alleen voor langs de zuidzijde van het eiland. Het smalle strand van oostelijk Vlieland wordt niet gebruikt als hoogwatervluchtplaats. De afstand van de locatie tot de meest dichtbij zijnde hoogwatervluchtplaats bedraagt meer dan 5 kilometer.

Effectanalyse

Uit bovenstaande blijkt dat in de nabijheid van het plangebied binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* geen broedlocaties voorkomen van de Vogelrichtlijnsoorten *broedvogels*. Ook ontbreken hoogwatervluchtplaatsen van Vogelrichtlijnsoorten *niet-broedvogels*. Een negatief effect van de plaatsing en het gebruik van het paviljoen op deze instandhoudingsdoelen is uitgesloten.

Met betrekking tot drieteenstrandloper, scholekster en steenloper is aangegeven dat het strand nabij het paviljoen geen bijzondere betekenis heeft als foerageergebied. De locatie van het paviljoen maakt geen deel uit van het foerageergebied, maar ligt op een afstand van 100 tot 150 meter van het foerageergebied. De plaatsing en de aanwezigheid van het paviljoen op de locatie heeft geen negatief effect op de geschiktheid van het strand als foerageergebied. Mogelijk leidt het gebruik van het paviljoen tot een iets grotere druk van recreanten op het foerageergebied nabij het paviljoen dan nu het geval is. Daar de drieteenstrandlopers en steenlopers op het strand aanwezig zijn in de periode die niet tot de in recreatieve zin drukke tijd van het jaar behoort, is een negatief effect op de foerageermogelijkheden ter plekke zeer gering tot afwezig. Een significant negatief effect van het gebruik van het paviljoen op de geschiktheid van het Noordzeestrand van Vlieland als foerageergebied in zijn geheel is uitgesloten.

Samengevat wordt geconcludeerd dat zowel de plaatsing van het paviljoen op de locatie als het gebruik ervan **geen** significant negatieve effecten heeft op de Vogelrichtlijn-soorten van Natura2000-gebied *Waddenzee*.

Natura2000-gebied Waddenzee, conclusies

Uit het bovenstaande wordt geconcludeerd dat:

- de uitvoering van het plan geen significant negatieve effecten heeft op de habitattypen van het Natura2000-gebied.
- de uitvoering van het plan geen negatieve effecten heeft op de habitatrichtlijn-soorten.
- de uitvoering van het plan geen significant negatieve effecten heeft op de vogelrichtlijn- soorten.

Derhalve kan worden gesteld dat de plaatsing van het paviljoen op de locatie en het gebruik ervan mogelijk is zonder strijdigheid is met de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, en niet strijdig is met de WNb, althans voor zover het de Natura2000-regelgeving betreft.

6.1.2. Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*

Habitattypen

Kaart 4 in dit rapport geeft weer welke habitattypen in het duingebied aangrenzend aan de locatie voor het paviljoen voorkomen. De volgende habitattypen staan op het kaartje niet afgebeeld en ontbreken binnen een afstand van 500 meter van de locatie:

- H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia ssp.* en andere zoutminnende soorten.

Vegetaties van dit habitattype zijn kwelderpioniervegetaties die voorkomen in het getijdengebied. Op Vlieland komt het habitattype voornamelijk voor op de Vliehors, derhalve op meer dan 10 kilometer afstand van de locatie.

- H1330. Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)

Ook het habitattype Atlantische schorren komt voor op kwelders, derhalve in terreinen die regelmatig door zout water kunnen worden overspoeld. Op Vlieland komen dergelijke vegetaties voor op de Vliehors en in de Kroonspolders. Ook ten oosten van de jachthaven komen dergelijke vegetaties voor. Het habitattype ontbreekt binnen een afstand van 2 kilometer van het plangebied.

- H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno – Ulicetea*)

Dit habitattype komt in de duinen van Vlieland voor, maar ontbreekt in de duinen ten zuiden van de locatie voor het paviljoen. De afstand van de locatie tot de meest dichtbij zijnde plekken waar deze vegetatietypen voorkomen, bedraagt ongeveer 700 meter (cranberry-vallei ten zuiden van het Witte Lid).

- H2190 – Vochtige duinvalleien

De Oosterse vallei is het enige gebied in de omgeving van het plangebied met grondwaterinvloed. Het gebied wordt echter beschouwd als een duingrasland, waaraan grotendeels geen habitattype is toegekend. Enkele delen behoren tot andere habitattypen. Habitattype H2190 – vochtige duinvalleien komt derhalve binnen een afstand van 500 meter van het plangebied niet voor.

De hierboven genoemde habitattypen komen voor op een dermate grote afstand van het plangebied dat een negatief effect van de uitvoering van het plan op de omvang en kwaliteit van de habitattypen is uitgesloten.

De hieronder genoemde habitattypen komen op korte afstand van het plangebied voor (zie ook kaart 4).

- H2120. Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")

De zeereep van Vlieland wordt gerekend tot de witte duinen. De duinen op enkele tientallen meters ten zuiden van de locatie voor het paviljoen worden tot dit habitattype gerekend. De Habitattypenkaart geeft aan dat verreweg het grootste deel van het duinoppervlak nabij de planlocatie tot dit type wordt gerekend. Ook de vergraste "grijze duinen" aan de binnenzijde van de zeereep zijn tot habitattype H2120 gerekend. Opmerkelijk is wel dat binnen het duincomplex aan enkele kleine delen geen habitattype is toegekend. Deze kleine enclaves behoren dan ook niet tot type 2120 of tot enig ander type.

- H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen')

De droge duinen aan de binnenzijde van de zeereep behoren deels tot dit type. Het type komt over een betrekkelijk groot oppervlak voor.

- H2140B. Duinen met Kraaiheide, droog

Een deel van het droge duin ten oosten en zuiden van het Oosterse veld wordt tot dit habitattype gerekend.

- H2160. Duinen met *Duindoorn*

Het habitattype betreft dichte duindoornstruwelen. Aan de binnenzijde van de zeereep zijn lokaal struwelen van duindoorn aanwezig.

- H2170. Duinen met Kruiwilg *Salix repens ssp argentea (Salicion arenariae)*

Het habitattype betreft dichte kruiwilgstruwelen. In het duingebied aan de binnenzijde van de zeereep komen lokaal dergelijke struwelen voor, met name langs de rand van de Oosterse vallei.

In het algemeen wordt gesteld dat alle vegetaties van de duinen nabij de locatie voor het paviljoen deel uitmaken van een habitattype. Er zijn wel enkele uitzonderingen. Sommige struwelen maken geen deel uit van een habitattype. Dit geldt onder meer voor de struwelen van rimpelroos (*Rosa rugosa*) die o.a. nabij de strandovergang van de Fortweg voorkomen. Bij de splitsing van de Fortweg en het hier oostwaarts lopende zandpad, net voor de strandovergang, is een groter gedeelte aanwezig dat niet tot een habitattype wordt gerekend.

Effectanalyse.

De locatie voor het paviljoen ligt niet binnen het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. De plaatsing van het paviljoen geschiedt volledig binnen Natura2000-gebied *Waddenzee*, en heeft derhalve geen enkel effect op een van de habitattypen binnen Natura2000-gebied Vlieland.. Om plaatsing en verwijdering mogelijk te maken in geval van een demontabel paviljoen is het nodig de locatie gemotoriseerd via de openbare weg te bereiken. Het meest voor de hand liggend is in dit opzicht het vervoer vanaf het bedrijventerrein over de verharde Fortweg. Deze weg loopt door het Natura2000-gebied, maar valt onder de exclaveringsregeling, met andere woorden: de weg wordt beschouwd als *geen* onderdeel van het Natura2000-gebied. Voor het vervoer van de onderdelen van het paviljoen is het niet nodig terreindelen van het Natura2000-gebied te betreden of te berijden. Een negatief effect op de habitattypen is dan uitgesloten. Het is overigens ook mogelijk voor het vervoer van de delen van het paviljoen een route te kiezen over het Noordzeestrand vanaf de overgang aan het einde van de Vlielandse badweg. Zie § 6.1.1.

Het duingebied ten zuiden van de locatie voor het paviljoen is voor het publiek vrij toegankelijk en wordt extensief door recreanten gebruikt. Overwogen moet worden of als gevolg van de aanwezigheid of het gebruik van het paviljoen in de toekomst sprake kan zijn van een toename van de recreatiedruk in het duingebied, zodanig dat een significant negatief effect op de omvang en de kwaliteit van de habitattypen zal kunnen ontstaan. Er is dan sprake van *externe werking* vanaf de locatie, met mogelijk negatieve effecten op de habitattypen. Indien er een toename van de recreatiedruk op het duingebied zal optreden, zal dit zich voornamelijk op kleine schaal voordoen in de droge duinen aangrenzend aan het paviljoen. Het betreft dan duinen behorend tot habitatype H2120 en H2130B. Habitatype H2120 betreft de witte duinen van de zeereep, een habitatype waarbinnen sprake is van een hoge mate van natuurlijke verstuuivingsdynamiek door winderosie. Een geringe toename van de recreatiedruk draagt mogelijk iets bij aan de verstuuivingsdynamiek, echter dit wordt vanuit de ecologie van het habitatype juist als een gewenst effect beschouwt. Er is dan geen sprake van een significant negatief effect op het habitatype bij een geringe toename van de recreatiedruk. Hetzelfde kan worden gesteld ten aanzien van habitatype H2130B – grijze duinen. Sowieso ligt dit habitatype op een aanzienlijke afstand van de planlocatie, en ligt een toename van de betredingsdruk binnen het habitatype als gevolg van de aanwezigheid van het paviljoen niet voor de hand. Ook voor dit type geldt dat enige toename van de betreding als gevolg van een geringe toename van de recreatiedruk kan leiden tot een geringe toename van de verstuuivingsdynamiek. Verstuuivingsdynamiek draagt echter bij aan verjonging van de vegetatie en wordt niet als een negatief effect op het habitatype beschouwd. Voor de habitattypen H2160 – duindoornstruweel – en H2170 kruipwilgstruweel geldt dat deze habitattypen als gevolg van de eigen vegetatiestructuur ongeschikt zijn als recreatiegebied. Habitatype H2140B – duinen met kraaiheide en H2180A – Atlantische duinbossen komt voor op een dermate grote afstand van het plangebied dat toename van de betredingsdruk als gevolg van de aanwezigheid van het paviljoen op de geplande locatie onwaarschijnlijk is. Er is zeker geen negatief effect op oppervlak en kwaliteit van de beide habitattypen.

Geconcludeerd wordt dan ook dat bij een geringe toename van de recreatiedruk, die mogelijk kan ontstaan als gevolg van de aanwezigheid van het paviljoen **geen** significant negatieve effecten zullen ontstaan op de omvang en de kwaliteit van de habitattypen binnen Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

Habitatrichtlijn soorten.

- H 1930. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*)

De groenknolorchis is de enige soort uit de lijst van habitatrichtlijn-soorten die is aangewezen voor Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. De orchidee komt op Vlieland uitsluitend voor op de Vliehors en in delen van de Kroonspolders, op een afstand van meer dan tien kilometer van het plangebied.

Effectanalyse

De uitvoering van het plan heeft **geen** effecten op de populatie van de groenknolorchis.

Zandhagedis en rugstreeppad zijn door de Habitatrichtlijn 4 beschermde soorten die geen deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen van Natura2000- gebied *Duinen – Vlieland*. Een analyse van het effect van de uitvoering van het plan op de populatie van deze soorten in het kader van Natura2000 is niet nodig. Wel zijn beide soorten strikt beschermd in de WNb, betreffende de soortbescherming (zie hierna).

Vogelrichtlijn soorten

Broedvogels:

- Lepelaar
- Bruine kiekendief

- Blauwe kiekendief
- Porseleinhoen
- Kluut

Lepelaar, bruine kiekendief en blauwe kiekendief komen voor als broedvogel in de duinen van Vlieland. Broedlocaties komen echter niet voor in het duingebied ten zuiden van de locatie voor het paviljoen. De soorten broeden niet binnen een afstand van 5 kilometer van de locatie.

Porseleinhoen wordt incidenteel als broedvogel aangetroffen in de Kroonspolders. Hetzelfde geldt voor de kluut, die ook op de Vliehors tot broeden komt. Broedlocaties komen niet voor binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied.

Trekvogels en overwinteraars

- Aalscholver
- Pijlstaart
- Slobeend
- Eider
- Tureluur
- Kleine mantelmeeuw
- Tapuit.

De duinen ten zuiden van het plangebied hebben geen bijzondere waarde voor trekvogels. Van de genoemde soorten kan alleen de tapuit er als doortrekker worden aangetroffen.

Effectanalyse

Aangegeven is dat van de broedvogels geen enkele soort in de nabijheid van de locatie van het paviljoen voorkomt. Er is derhalve geen effect van de uitvoering van het plan op de broedpopulaties van de genoemde soorten. Ook heeft de uitvoering van het plan geen negatief effect op de genoemde trekvogels. Van de genoemde soorten komt uitsluitend de tapuit als doortrekker voor. De uitvoering van het plan heeft echter geen enkel effect op de geschiktheid van het duinlandschap als doortrekgebied voor de soort.

Geconcludeerd wordt dat **geen** negatieve effecten zullen ontstaan als gevolg van plaatsing en gebruik van het paviljoen op de locatie op het Noordzeestrand.

Natura2000-gebied Duinen Vlieland, conclusies

Uit het bovenstaande wordt geconcludeerd dat:

- de uitvoering van het plan geen negatieve effecten heeft op de habitattypen van het Natura2000-gebied.
- de uitvoering van het plan geen negatieve effecten heeft op de Habitatrictlijn-soorten.
- de uitvoering van het plan geen significant negatieve effecten heeft op de Vogelrichtlijn-soorten.

Derhalve kan worden gesteld dat de plaatsing van het paviljoen op de locatie en het gebruik ervan mogelijk is zonder strijdigheid is met de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied.

6.1.3. De instandhoudingsdoelen van de Natura2000-gebieden *Waddenzee* en *Duinen –Vlieland en de Wet Natuurbescherming*.

Een belangrijke vraag is of en in hoeverre de uitvoering van het plan leidt tot onaanvaardbare significant negatieve effecten op een van de instandhoudingsdoelen van de Natura2000-gebieden. Indien dergelijke effecten optreden is de uitvoering van het plan in beginsel strijdig met de nieuwe WNb, en is sprake van vergunningsplicht. Ook kan worden overwogen of negatieve effecten kunnen worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen.

Mede met inachtneming van het bovenstaande kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- Het plangebied maakt deel uit van Natura2000-gebied *Waddenzee*.
- De plaatsing van het paviljoen op de aangegeven locatie heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Waddenzee*
- Het gebruik van het paviljoen heeft geen significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Waddenzee*.

- De plaatsing van het paviljoen heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.
- Het gebruik van het paviljoen heeft geen significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.
- Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten als gevolg van externe werking vanuit het plangebied naar het aangrenzende Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

Samengevat kan de conclusie worden getrokken dat er geen sprake is van een verslechtering of verstoring in de zin van de Wet Natuurbescherming en dat er geen significant negatieve effecten op de habitattypen en soorten van de Habitatrichtlijn of de Vogelrichtlijn zullen optreden in beide Natura2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van het plan.

6.1.4. Cumulatieve effecten.

In de omgeving van het plangebied is geen sprake van de uitvoering van andere plannen. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten als gevolg van *cumulatie* met andere plannen.

6.1.5. Stikstof-uitstoot en PAS-regeling

De hoeveelheid extra emissie van stikstof als gevolg van de uitvoering van het plan kan worden berekend door het digitale programma Aerius. Extra emissie ontstaat tijdelijk als gevolg van verbranding van fossiele brandstoffen door bouwverkeer tijdens de bouw van het paviljoen en tijdens het transport bij opbouw en afbraak indien sprake is van een demontabel paviljoen. Het gaat hier om een zeer geringe hoeveelheid. Een toename kan ook ontstaan als gevolg van een geringe toename van de verkeersdruk doordat meer mensen het paviljoen kunnen bezoeken, als gevolg van de openstelling van het paviljoen. Het betreft hier een structurele toename van de emissie van zeer geringe omvang. Verwacht wordt dat de toename van de uitstoot de grenswaarde niet zal overschrijden, en derhalve niet belemmerend werkt voor de uitvoering van het plan. De extra uitstoot leidt niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen in het algemeen. Ook zal geen significante verslechtering van de kwaliteit van het kwetsbare en prioritaire habitatype H2130 – Grijze duinen in de duinen van Vlieland ontstaan.

6.2. Soortbescherming

De soortbescherming is sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet Natuurbescherming. De oude Flora- en faunawet bestaat niet meer als een zelfstandige wet. Inhoudelijk zijn wijzigingen doorgevoerd wat betreft de te beschermen soorten. In het algemeen geldt echter voor iedere soort de zorgplicht. Dit betekent dat de uitvoering van het plan geen veranderingen tot gevolg mag hebben in de “staat van instandhouding” van de soorten. Deze maatregel geldt voor alle soorten, maar is vooral bedoeld om kwetsbare soorten te beschermen. Voor enkele algemene soorten zoogdieren wordt door de Provincie Fryslân vrijstelling verleend, als de uitvoering van het plan geen verandering brengt in de “algeheel goede staat van instandhouding” van deze soorten in Nederland. De soortbescherming is overal in Nederland van toepassing, dus ook in en in de omgeving van het plangebied.

6.2.1. Voorkomende soorten

Strikt beschermde soorten.

- Zandhagedis

In het duingebied ten zuiden van de locatie van het paviljoen komt een populatie voor van de zandhagedis.

- Rugstreepad

In jaren waarbij de grondwaterstand langdurig boven het maaiveld staat kan de Oosterse vallei gebruikt worden als voortplantingsplek door de rugstreepad.

- Vleermuizen

In en rondom het plangebied komen *geen* populaties van vleermuizen voor.

Overige soorten.

Op het Noordzeestrand in de directe omgeving van de planlocatie komen geen kwetsbare soorten voor. In de aangrenzende duinen zijn echter tal van soorten aanwezig waarvoor de zorgplicht van belang is. Dit geldt

tevens voor de kwetsbare vegetatie van het Oosterse veld waarin onder andere voorkomen rietorchis (*Dactylorhiza majalis praetermissa*), welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*), harlekijn (*Orchis morio*), moeraswespenorchis (*Epipactis palustris*) en Vleeskleurige orchis (*Dactylorhiza incarnata*).

Van belang is ook het voorkomen van populaties van duinparelmoervlinder en grote parelmoervlinder in de droge duinen ten zuiden en zuidwesten van de planlocatie. Beide soorten dagvlinders genieten sinds 1 januari 2017 in de WNb bescherming.

Vrijstellingssoorten

Soorten uit deze lijst die in het duingebied ten zuiden van de locatie voor het paviljoen voorkomen zijn uitsluitend kleine zoogdieren, met name bosmuis, konijn, egel, bosspitsmuis, en mogelijk bruine rat en haas.

Vogels

Alle soorten broedvogels zijn beschermd door de WNb. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. In § 5.2. is aangegeven welke soorten in en in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het betreft in meerderheid algemene broedvogels van duinstruwelen. De wulp kan worden beschouwd als een kwetsbare broedvogel van open duin. In de duinen nabij het plangebied is in recente tijd het broeden van de tapuit niet vastgesteld.

6.2.2. Effectanalyse.

- De locatie voor plaatsing van het paviljoen ligt op het hogere deel van het Noordzeestrand van Vlieland op enkele tientallen meters van de duinvoet van de zeereep. Op de locatie komen geen strikt beschermde soorten voor, evenmin als andere soorten waarvoor de zorgplicht geldt. Ook vogelsoorten ontbreken. De plaatsing van het paviljoen op de locatie heeft geen enkel effect op populaties van beschermde soorten, en is niet strijdig met het beginsel van zorgplicht van de WNb.
- In de duinen ten zuiden van de locatie komt een populatie voor van de zandhagedis. De soort ontbreekt op de planlocatie zelf, en ondervindt geen nadelige gevolgen van plaatsing van het paviljoen op het strand. Ook ondervindt de populatie geen negatieve gevolgen van de opbouw van het paviljoen rond 1 april en de afbraak van het paviljoen na 1 oktober, in het geval van een demontabel paviljoen, daar voor deze activiteiten gebruik wordt gemaakt van de openbare weg (de Fortweg) en de strandovergang aan het einde van de Fortweg. Het duingebied waar de populatie zich bevindt wordt daarbij niet betreden of bereden. In de tijd van opbouw en afbraak van het paviljoen is de zandhagedis bovendien niet actief; de kans dat een zandhagedis tijdens de aanvoer van de delen van het paviljoen en tijdens de afvoer ervan wordt overreden is nihil.
- Het leefgebied van de zandhagedis in de duinen is voor het publiek vrij toegankelijk, en er wordt in beperkte mate door het publiek gerecreëerd. Het is mogelijk dat de recreatiedruk in het duingebied met name in de zeereep iets zal toenemen als gevolg van de aanwezigheid van het paviljoen. Dit leidt niet tot een verandering van de kwaliteit van het leefgebied van de zandhagedis of tot een achteruitgang van de populatie. Er is **geen** sprake van een significant negatief effect op de populatie.
- De Oosterse vallei ligt op een afstand van 300 meter ten westen van de locatie. In de vallei komt onder gunstige omstandigheden een populatie voor van de rugstreppad. De vallei ligt op een dermate grote afstand van de locatie van het paviljoen dat een toename van de recreatiedruk door het aanwezigheid van het paviljoen zich hier niet zal voordoen. Een negatief effect op de populatie van de rugstreppad is uitgesloten.
- Er zullen derhalve **geen** negatieve effecten optreden voor de populaties van strikt beschermde soorten als gevolg van uitvoering van het plan.
- Overige soorten in de nabije omgeving van de locatie waarvoor de zorgplicht van toepassing is, zijn broedvogels, rietorchis, welriekende nachtorchis en andere kwetsbare plantensoorten in de Oosterse vallei, de groeiplaatsen van viooltjes en de daaraan gebonden populaties van duinparelmoervlinder en grote parelmoervlinder in de droge duinen en de kleine zoogdieren.
- *Zorgplicht.* Met betrekking tot kwetsbare soorten met een matige tot slechte staat van instandhouding is de zorgplicht van toepassing. Van belang daarbij is dat na uitvoering van het plan in het plangebied ruimte overblijft als broedgebied voor de broedvogels en als leefgebied voor de andere soorten, zonder dat verslechtering van de staat van instandhouding optreedt. Bij de inrichting van het plangebied dient daarmee rekening te worden gehouden.
- *Broedvogels.* Op de locatie van het paviljoen komen geen broedvogels voor. Van de in het aangrenzend duingebied voorkomende vogelsoorten broedt alleen de graspieper in klein aantal in de aan het plangebied grenzende zeereep. De overige soorten broeden in de binnenduinen. Indien als

gevolg van het gebruik van het paviljoen er sprake is van een geringe toename van de recreatiedruk in de nabije omgeving, blijft dit nagenoeg beperkt tot de zeereep. Als gevolg daarvan is het niet uit te sluiten dat de zeereep direct grenzend aan het plangebied als broedgebied voor de soort minder geschikt wordt. Ter plaatse is slechts sprake van broeden door een enkel paartje. De graspieper is de meest talrijke broedvogel in het duingebied van Vlieland en komt in veel duingebieden in groot aantal voor. Er is derhalve geen sprake van een significant negatief effect op de populatie van de graspieper op Vlieland als gevolg van de uitvoering van het plan. De andere broedvogelsoorten komen voor op een dermate grote afstand van het plangebied, dat zij geen negatief effect zullen ondervinden van een geringe toename van de recreatiedruk in de directe omgeving van het paviljoen.

- *Plantensoorten*. De verschillende soorten orchideeën komen voor in de Oosterse vallei, op 300 meter van het plangebied, op een zodanig grote afstand dat enig negatief effect van uitvoering van het plan op de groeiplaatsen kan worden uitgesloten.
- *Dagvlinders*. De groeiplaatsen van de viooltjes in de duinen achter de zeereep zullen bij een mogelijke geringe toename van de recreatiedruk in het droge als gevolg van de aanwezigheid van het paviljoen niet in kwaliteit of omvang achteruitgaan. Hetzelfde geldt voor de aan de viooltjes gebonden populaties van duinparelmoervlinder en grote parelmoervlinder.
- *Vrijstelling*. Voor de kleine zoogdieren geldt voorhand vrijstelling van de WNb, daar geen sprake is van verslechtering van de “goede staat van instandhouding” van de populaties in Nederland.
- *Conclusie zorgplicht*. Er is geen sprake van verslechtering van de “staat van instandhouding” van kwetsbare soorten in de ruime omgeving van de planlocatie. Aan de eis van zorgplicht wordt voldaan; het is niet nodig extra mitigerende maatregelen te nemen.
- *Zorgvuldig handelen*. In het kader van zorgvuldig handelen is het niet toegestaan broedvogels in het broedseizoen opzettelijk te verstoren. Op de locatie van het paviljoen komen geen broedvogels voor. Voor de opbouw van het paviljoen en de afbraak ervan bij een demontabel paviljoen wordt gebruik gemaakt van de openbare weg (Fortweg). Het transport van de onderdelen van het paviljoen heeft hier geen negatief effect op de broedvogels, daar de broedvogels in de directe omgeving van de weg aan het gebruik van de weg zijn aangepast. Er is derhalve geen sprake van strijdigheid met het beginsel van zorgvuldig handelen.
- *Externe werking*. De uitvoering van het plan heeft geen significant negatieve effecten op de populaties van beschermde soorten op grotere afstand het plangebied.
- *Cumulatief effect*. Er wordt in de directe omgeving van het plangebied niet tegelijkertijd uitvoering gegeven aan andere plannen. Er is geen sprake van een cumulatief effect.
- *Vergunningplicht*. Omdat binnen het plangebied geen strikt beschermde soorten voorkomen, negatieve effecten op strikt beschermde soorten in de aangrenzende duinen zijn uitgesloten, en negatieve effecten op kwetsbare soorten en de broedvogels zijn uitgesloten, wordt voldaan aan de uitgangspunten van de wet, en is de aanvraag van een vergunning niet nodig. Er zal bij de uitvoering van het plan geen sprake zijn van een overtreding van de wet.

7. Nationaal Natuur Netwerk (NNN).

Het plangebied maakt deel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN), voorheen de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Door de bouw van het paviljoen gaat een gering oppervlak van het Netwerk verloren. In beginsel is dit strijdig met de doelstelling van het Netwerk. Het is daarom nodig te komen tot compensatie van het verlies aan natuur. Deze maatregelen zijn alleen nodig als de *wezenlijke kenmerken of waarden* van het gebied significant worden aangetast. De uitbreiding is in oppervlak zeer gering, en betreft een gebied waarvan de wezenlijke kenmerken door de aanwezigheid van het paviljoen niet veranderen. Bovendien komen geen bijzondere natuurwaarden voor. Er is dus geen sprake van een significante aantasting van wezenlijke kenmerken. De conclusie wordt dan ook getrokken dat compensatie of mitigatie in het kader van het Natuurnetwerk dan **niet** nodig is.

8. Conclusies.

Met betrekking tot Natura2000-gebied *Waddenzee* worden de volgende conclusies getrokken:

- Het plangebied valt volledig binnen de grenzen van het Natura2000-gebied.
- De locatie voor het paviljoen maakt deel uit van habitatype H1140A – slik- en zandplaten (Waddenzee), de kenmerken van het habitatype ontbreken er echter. Geconcludeerd wordt dat de plaatsing van het paviljoen geen significant negatief effect teweeg brengt.
- In de omgeving van de locatie komen geen andere habitatypen voor.
- In de omgeving van de locatie komen geen Habitatrichtlijn-soorten voor.
- In de omgeving van de locatie komen geen broedvogels voor, die deel uitmaken van de Vogelrichtlijn-soorten *broedvogels*.
- Een negatief effect op de geschiktheid van het strand als foerageergebied voor de drieteenstrandloper, scholekster en steenloper is uitgesloten.
- Negatieve effecten op overige trekvogels die deel uitmaken van de Vogelrichtlijn-soorten *niet-broedvogels* zijn uitgesloten.
- Er is geen sprake van *cumulatie* van effecten in relatie met andere uit te voeren plannen in de omgeving.
- Significant negatieve effecten op alle instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied door uitvoering van het plan zijn uitgesloten.

Met betrekking tot de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen – Vlieland* worden de volgende conclusies getrokken:

- Het plangebied zelf valt buiten het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. De plaatsing van het paviljoen op het Noordzeestrand heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied.
- Als gevolg van het gebruik van het paviljoen is een geringe toename van de recreatiedruk in het duingebied niet uit te sluiten. Deze toename zal zich voornamelijk beperken tot de ten zuiden van de locatie gelegen zeereepduinen.
- Een negatief effect op de omvang en kwaliteit van de habitatypen van het duingebied als gevolg van een geringe toename van de betredingsdruk door de aanwezigheid van het paviljoen is uitgesloten.
- De effecten van de uitvoering van het plan op de instandhoudingsdoelen zijn alleen in kaart gebracht in de omgeving van het plangebied, tot op een 500 meter afstand van het plangebied. Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen op grotere afstand is uitgesloten.
- Habitatrichtlijn-soorten en Vogelrichtlijn-soorten komen binnen 500 meter van het plangebied niet voor.
- Er is geen sprake van *cumulatie* van effecten in relatie met andere plannen in de omgeving.
- Significant negatieve effecten op alle instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied door uitvoering van het plan zijn uitgesloten.

PAS-regeling. De hoeveelheid extra stikstof-uitstoot die tijdens de bouw van het paviljoen of bij het transport van een demontabel paviljoen ontstaat is dermate klein dat de grenswaarde niet wordt overschreden. De extra uitstoot leidt niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen.

Met betrekking tot de *Soortsbescherming* kan het volgende worden geconcludeerd:

- Binnen het plangebied op het Noordzeestrand komen geen strikt beschermde soorten voor.
- Er zijn geen negatieve effecten door het gebruik van het paviljoen op de populaties van strikt beschermde soorten (zandhagedis, rugstreeppad) in het aangrenzend duingebied.
- Er is geen sprake van verslechtering van de “staat van instandhouding” van kwetsbare soorten als gevolg van de uitvoering van het plan. Aan het beginsel van zorgplicht wordt voldaan, zonder dat extra mitigerende maatregelen nodig zijn.
- De plaatsing van het paviljoen op de locatie leidt niet tot strijdigheid met de WNb.
- Aan het beginsel van *zorgvuldig handelen* wordt voldaan.
- Er is geen sprake van *cumulatieve effecten*.
- Het plan kan worden gerealiseerd zodanig dat het zich voordoen van overtredingen van de Wet Natuurbescherming op voorhand kan worden uitgesloten.

Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Als gevolg van de plaatsing van het paviljoen gaat een gering oppervlak van het netwerk verloren. In beginsle dient dit verlies aan oppervlak te worden gecompenseerd. Compensatie is niet nodig als geen sprake is van aantasting van wezenlijke kenmerken van het gebied. Op de locatie komen is geen sprake van aantasting van wezenlijke kenmerken, daar ze er niet voorkomen. Compensatie is dan niet nodig.

9. Literatuur

- Altenburg & Wymenga*, 2014. Vegetatiekartering van de duinen van Vlieland. Veenvouden.
- Aptroot A., et al.*, 1998. Bedreigde en kwetsbare korstmossen in Nederland; basisrapport met voorstellen voor de Rode Lijst. Buxbaumiella 44.
- Beenen, R.*, 1998. Soortbeschermsplan Rugstreeppad. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Buro Bakker*, 2007. Vegetatiekartering van de terreinen van Staatsbosbeheer op Vlieland 2006 – 2007. Buro Bakker adviesburo voor ecologie, Assen.
- Dijkse, L.J. & B.J.Koks*, 2001. Broedvogelmonitoring in het Nederlandse Waddengebied in 2000. Monitoringrapport 2001/09. SOVON, Beek-Ubbergen.
- DLG*, 2015. Concept-beheerplan voor de Natura2000-gebieden van Vlieland, incl. habitattypenkaart. Dienst Landelijk Gebied, Leeuwarden.
- Hustings F., C.van Turnhout, R.L.Vogel en M.van der Weide*, 1997. Aantalsontwikkelingen van karakteristieke broedvogels op de Nederlandse Waddeneilanden. – In: T.M.van der Have en *E.R.Osieck (red.)*. Aantalsontwikkelingen en beheersmaatregelen voor karakteristieke vogels van het Waddengebied. Technisch Rapport 18. Vogelbescherming Nederland, Zeist 49 – 114.
- Hustings, F en J.W.Vergeer*, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels, 1998 – 2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij, EIS-Nederland, Leiden.
- Janssen J.A.M. en J.H.J.Schaminée*, 2003. Habitattypen. Europese natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Janssen J.A.M. en J.H.J. Schaminée*, 2004. Soorten van de Habitatrichtlijn. Europese Natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Koopman, J en W.Stouthamer*, 2006. Flora van Vlieland. ongepubliceerd. Fryske Feriening foar Fjildbiology.
- Meijden, R.van der, B. Odé, C.L.G.Groen, J.P.M.Witte en D.Bal*, 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. Gorteria, 26-4 (2000).
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie*, 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV-uitgeverij, EIS-Nederland; Leiden.
- Ministerie LNV*, 1991. Aanwijzingsbesluit van het gebied ‘Waddenzee’ als Speciale Beschermingszone, Nr. J.9115397, d.d. 8 november 1991. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie LNV*, 2000. Aanwijzingsbesluit van het gebied ‘Waddeneilanden/ Noordzeekust, Breebaart’ als Speciale Beschermingszone, N/2000/320 d.d. 24 maart 2000. Ministerie van landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004a. Werken aan Natura 2000. Handreiking voor de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Concept Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004b. Besluit Rode Lijsten flora en fauna. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2009a. Aanwijzingsbesluit Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Ministerie van LNV*, 2009b. Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Natuurcompendium*, 2003. Natuur in cijfers. Rijksinstituut voor milieu en natuur. 2003
- Provincie Fryslân*, 2016a. Verordening Wet natuurbescherming Fryslân, 2017. Provinciaal Blad Nr 6515, december 2016.
- Provincie Fryslân*, 2016b. Besluit van gedeputeerde staten van Fryslân d.d. 27 september 2016 tot vaststelling van de Beleidsregel Wet natuurbescherming 2017. Provinciaal Blad Nr 6542, december 2016.
- SOVON*. Broedvogelinventarisatie duinen Vlieland in 2005.
- Westhoff, V. en M.F.van Oosten*, 1991. De Plantengroei van de Waddeneilanden. KNNV-Utrecht.
- Zuiderwijk, A.*, 2001. Zoektocht naar zandhagedissen op Waddeneilanden. Meetnet reptielen, Nieuwsbrief 21: 13-14.
- Zumkehr, P.J.*, 2012. De plaatsing van een demontabel strandpaviljoen op het Noordzeestrand van Vlieland; een ecologische beoordeling. Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midsland – Terschelling.

10. Tabellen.

10.1. Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Habitattypen, soorten van de Habitatrichtlijn en soorten van de Vogelrichtlijn in de omgeving van het plangebied.

Instandhoudingsdoelen Natura 2000 gebied <i>Duinen - Vlieland</i> voorkomen: soort of type komt in de omgeving van het plangebied wel of niet voor. Omg = voorkomen in de nabije omgeving. effect: geen. Er is geen sprake van een significant negatief effect op het type .		
Habitatrichtlijn typen	voorkomen	effect
H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met <i>Salicornia ssp.</i>	niet	
H1330. Atlantische schorren (<i>Glauco-Puccinellietalia maritimae</i>).	niet	
H2120. Wandelende duinen op de strandwal met <i>Ammophila arenaria</i> ("witte duinen").	omg	geen
H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen")	omg	geen
H2140. * Vastgelegde ontkalkte duinen met <i>Empetrum nigrum</i> .	omg	geen
H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (<i>Calluno – Ulicetea</i>).	niet	
H2160. Duinen met <i>Hippophae rhamnoides</i> .	omg	geen
H2170. Duinen met <i>Salix repens ssp argentea (Salicion arenariae)</i> .	omg	geen
H2180. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied.	omg	geen
H2190. Vochtige duinvalleien	niet	
Habitatrichtlijn soorten		
H 1930. Groenknolorchis (<i>Liparis loeselii</i>).	niet	
Vogelrichtlijn		
Broedvogels:		
Lepelaar	niet	
Bruine kiekendief	niet	
Blauwe kiekendief	niet	
Porseleinhoen	niet	
Kluut	niet	
Trekvogels en overwinteraars.		
Aalscholver	niet	
Pijlstaart	niet	
Slobeend	niet	
Eider	niet	
Tureluur	niet	
Kleine mantelmeeuw	niet	
Tapuit.	niet	

10.2. Natura2000-gebied *Waddenzee*. Habitattypen, soorten van de Habitatrichtlijn en soorten van de Vogelrichtlijn in de omgeving van het plangebied.

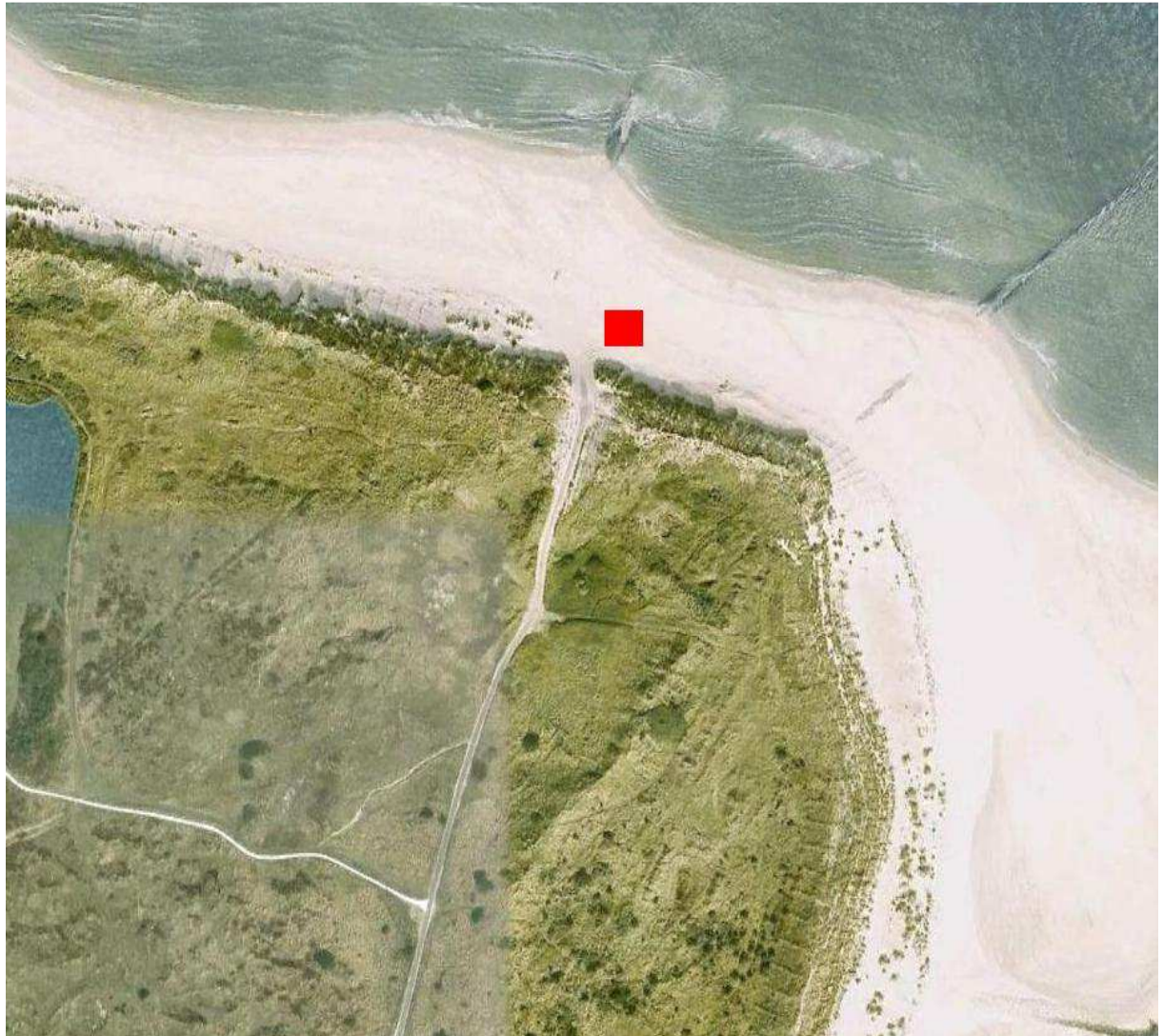
Instandhoudingsdoelen Natura2000-gebied <i>Waddenzee</i>			
Voorkomen: niet = soort/type komt binnen een afstand van 1 kilometer van het plangebied niet voor.			
Voorkomen: wel = soort/type komt op de planlocatie voor.			
Voorkomen: omg. = soort/type komt binnen een afstand van 1 kilometer van het plangebied wel voor.			
Effect: geen = er is geen significant negatief effect op type of soort.			
Habitatrichtlijn-typen	Voorkomen	Effect	
H1110A Permanent overstromde zandbanken (getijdengebied).	Niet	Geen	
H11440A Slik- en zandplaten (getijdengebied)	Wel		
H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	Niet		
H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	Niet		
H1320 Slijkgrasvelden	Niet		
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	Niet		
H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	Niet		
H2110 Embryonale duinen	Niet		
H2120 Witte duinen	Niet		
H2130B * Grijs duinen (kalkarm)	Niet		
H2160 Duindoornstruwelen	Niet		
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	Niet		
Habitatrichtlijn-soorten			
H1095 Zeeprik	Niet		
H1099 Rivierprik	Niet		
H1103 Fint	Niet		
H1364 Grijs zeehond	Niet		
H1365 Gewone zeehond	Niet		
Vogelrichtlijn-soorten			
<i>Broedvogels.</i>			
A034 Lepelaar	Niet		
A063 Eider	Niet		
A081 Bruine kiekendief	Niet		
A082 Blauwe kiekendief	Niet		
A132 Kluut	Niet		
A137 Bontbekplevier	Niet		
A138 Strandplevier	Niet		
A183 Kleine mantelmeeuw	Niet		
A191 Grote stern	Niet		
A193 Visdief	Niet		
A194 Noorde stern	Niet		
A195 Dwergstern	Niet		
A222 Velduil	Niet		

Vervolg tabel.

	Voorkomen	Effect
<i>Niet broedvogels:</i>		
A005 Fuut	Niet	
A017 Aalscholver	Niet	
A034 Lepelaar	Niet	
A037 Kleine zwaan	Niet	
A039 Toendrarietgans	Niet	
A043 Grauwe gans	Niet	
A045 Brandgans	Niet	
A046 Rotgans	Niet	
A048 Bergeend	Niet	
A050 Smient	Niet	
A051 Krakeend	Niet	
A052 Wintertaling	Niet	
A053 Wilde eend	Niet	
A054 Pijlstaart	Niet	
A056 Slobeend	Niet	
A062 Toppereend	Niet	
A063 Eider	Niet	
A067 Brilduiker	Niet	
A069 Middelste zaagbek	Niet	
A070 Grote zaagbek	Niet	
A103 Slechtvalk	Niet	
A130 Scholekster	Omg	Geen
A132 Kluut	Niet	
A137 Bontbekplevier	Niet	
A140 Goudplevier	Niet	
A141 Zilverplevier	Niet	
A142 Kievit	Niet	
A143 Kanoet	Niet	
A144 Drieteenstrandloper	Omg	Geen
A147 Krombekstrandloper	Niet	
A149 Bonte strandloper	Niet	
A156 Grutto	Niet	
A157 Rosse grutto	Niet	
A160 Wulp	Niet	
A161 Zwarte ruiter	Niet	
A162 Tureluur	Niet	
A164 Groenpootruiter	Niet	
A169 Steenloper	Omg	Geen
A197 Zwarte stern	Niet	

Kaart 1. Ligging van het plangebied op Vlieland.

Kaart 2. Het plangebied (rood kader). De locatie voor plaatsing van het demontabele strandpaviljoen.

Kaart 3: De Natura2000-gebieden. De gele lijn geeft de grens aan tussen Natura2000-gebied Waddenzee en Natura2000-gebied Duinen Vlieland.

Kaart 4. De habitattypen in de omgeving van het plangebied.
De volgende habitattypen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* komen voor:

- H2120: Witte duinen.
- H2130B: Grijze duinen, kalkarm
- H2140B: Duinen met Kraaiheide, droog
- H2160: Duindoornstruweel
- H2170: Kruipwilgstruweel
- H2180A: Atlantische duinbossen, droog

Kaart 5. Ligging van habitatype H1140A – Slik- en zandplaten (Waddenzee) binnen Natura2000-gebied Waddenzee, op en rondom het plangebied.